RvT/16/34b

Stichting Raad voor Accreditatie

Jaarverslag en jaarrekening 2015

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

14 maart 2016

Inhoudsopgave

Verslag van de raad van toezicht 3

Directieverslag 6

Jaarrekening 2015 12

Balans per 31 december 2015 13

Staat van baten en lasten over 2015 14

Staat van baten en lasten over 2015 naar ZBO en niet ZBO 15

Kasstroomoverzicht over 2015..... 16

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015 17

Toelichting op de balans per 31 december 2015..... 23

Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2015 28

Overige gegevens 30

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant..... 33

Gebeurtenissen na balansdatum 35

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming..... 35

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA.....36

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Verslag van de raad van toezicht

De maatschappelijke positie van de RvA en het werk van de door hem geaccrediteerde organisaties op het snijvlak van "publiek en privaat" kwam ook in dit verslagjaar sterk naar voren, onder meer als gevolg van discussies over het gebruik van geaccrediteerde resultaten bij Overheidstoezicht en rapporten over visverwerkende bedrijven en over asbestverwijdering. De raad van toezicht heeft ook in 2015, op basis van die positie, die verankerd is in Europese en Nationale wetgeving en in een internationale norm, zijn toezicht uitgeoefend en als klankbord gediend voor het bestuur van de RvA.

Toezicht

De raad van toezicht is in 2015 vijf maal plenair bijeen gekomen, in aanwezigheid van het bestuur. Een maal werd bijeen gekomen buiten aanwezigheid van het bestuur, om het eigen functioneren en dat van het bestuur te evalueren. Daarbij heeft de raad specifiek stil gestaan bij de continuïteit van bestuur en toezicht voor de komende jaren. Hierover heeft afstemming plaats gevonden met het bestuur. Beide evaluaties hebben niet geleid tot het nemen van maatregelen.

De raad heeft via een advertentie kandidaten opgeroepen voor de opvolging van mevrouw Hertzberger, die volgens het rooster van aftreden ons midden gaat verlaten. Zij heeft zich tot ons genoegen bereid verklaard aan te willen blijven totdat een nieuw lid begin 2016 is benoemd. De raad heeft, met goedkeuring van de minister van Economische Zaken de bestuurder herbenoemd voor een periode van 4 jaar. In iedere vergadering vindt schriftelijke en mondelinge rapportage plaats over de operationele en financiële voortgang. Standaard wordt aandacht besteed aan:

- Jaarplanning, begroting en jaarrekening
- De financiële maandrapportage
- Binnengekomen klachten en meldingen en de afhandeling daarvan, zo ook wat betreft bewaren en beroepen
- De jaarlijkse management review
- Verslagen van het adviespanel belanghebbenden
- Verslagen van vergaderingen van de gebruikersraad
- Contacten met het ministerie van Economische Zaken

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

De raad heeft in het verslagjaar daarnaast in het bijzonder stilgestaan bij:

- De SWOT – analyse en de strategie voor de komende jaren
- De voortgang van het transitieplan dat de accreditatie van ca. 250 medische laboratoria in 4 jaar over moet brengen van een Nederlandse Praktijkrichtlijn naar de internationale gebruikte norm
- Risicomanagement en verbeterplannen
- Diverse spraakmakende dossiers waar het werk van de RvA een relatie mee heeft of kan hebben, waaronder het Fyra-rapport, de"sjoemelsoftware", het rapport van de NVWA over visverwerkende bedrijven, de sectorrapportage asbest
- Het veranderen van de kwaliteitsborging in de bouw met de komst van de Europese Verordening voor Bouwproducten en de daarop aangepaste tripartiete overeenkomst tussen het ministerie van Binnenlandse zaken, de Stichting Bouwkwaliteit en de RvA
- Het signaal van een aantal Inspecties over de relatie tussen toezicht en vertrouwen en het antwoord van de minister van Economische zaken daarop
- De Toezichttafel gesprekken tussen delegaties van beleidsdirecties, inspecties en bedrijfsleven waar de bestuurder bij aanwezig was
- De resultaten van het onderzoek naar de herpositionering van ZBO's
- Het normenkader financieel beheer en toezicht semipublieke instellingen
- De huisvesting van de RvA na september 2015
- De aanpassing van de pensioenregeling van de RvA
- De betaaltermijn van crediteuren

De raad van toezicht heeft het rapport inzake de jaarrekening 2015, inclusief resultaatbestemming, na bespreking met de accountant goedgekeurd en de bestuurder decharge verleend voor het gevoerde beleid en bestuur.

Informatie

In het kader van informatie inwinning heeft de raad van toezicht zich in zijn vergaderingen actief laten informeren door verschillende afdelingsmanagers van de RvA over de activiteiten binnen hun verantwoordelijkheidsgebied.

Een lid van de raad van toezicht concentreert zich op de financiële aangelegenheden.

Een lid van de raad van toezicht heeft een OR-vergadering bijgewoond, evenals een OR-overlegvergadering met de bestuurder.

Daarnaast heeft een lid van de raad van toezicht een reguliere vergadering van de commissie accreditaties bijgewoond en heeft de voltallige raad zich door de Commissie Accreditaties laten informeren over haar werkzaamheden in 2015.

Graag spreken wij onze dank uit aan alle medewerkers en beoordelaars van de RvA. Zij hebben zich in het verslagjaar 2015 met grote inzet en betrokkenheid ingespannen om de geaccrediteerden en de stakeholders zo goed mogelijk van dienst te zijn.

14 maart 2016

Drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)

Dr. A.G.M. Buiting

Dr. S.A. Hertzberger (tot 14 maart 2016)

Dr. Ir. I. Mastenbroek (met ingang van 14 maart 2016)

Ing. J. Visser

Ir. L. Visser

Voor verdere gegevens omtrent de leden van de raad van toezicht en het bestuur, zie bijlage 1 bij dit rapport inzake de jaarrekening.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

DIRECTIEVERSLAG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Directieverslag

Jaarverslag

Hierbij brengen wij als bestuur van de stichting verslag uit over het boekjaar 2015 met betrekking tot de stichting Raad voor Accreditatie. De jaarrekening van 2015 sluit met balanstellingen van EUR 7.602.203 en de staat van baten en lasten sluit met een positief resultaat van EUR 97.078

Algemene informatie

Missie

Kernactiviteit van de Raad voor Accreditatie is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatie-instantie zorgt de Raad voor Accreditatie ervoor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten.

Visie

De Raad voor Accreditatie verleent zijn diensten:

- op een professionele, transparante, onafhankelijke en integere wijze;
- met inzet van competente, gemotiveerde medewerkers en externe netwerken van deskundigen;
- in overeenstemming met de gestelde nationale en internationale eisen.

Daarbij wordt rekening gehouden met de belangen van de Nederlandse markt, overheid en burger.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Kernwaarden

De Raad voor Accreditatie gaat bij al zijn handelen uit van de volgende kernwaarden:

- competent
- onpartijdig en onafhankelijk
- marktgericht
- mensgericht
- integer
- transparant

Als we de beginletters van deze woorden achter elkaar zetten, leidt dat tot de afkorting 'commit', een afkorting die staat voor commitment, ofwel betrokkenheid. Het is juist deze betrokkenheid vanuit onze kernwaarden die klanten een daadwerkelijke borging biedt voor vertrouwen, nu en in de toekomst.

Interne organisatie

Onze missie luidt als volgt: de Raad voor Accreditatie zorgt ervoor dat belanghebbenden een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten. Ook in 2015 hebben onze medewerkers weer een forse bijdrage geleverd aan de vertaling van die missie naar de operationele praktijk: het leveren van tijdig, compleet en goed toezicht op geaccrediteerde en te accrediteren activiteiten en het daarbij voldoen aan de eisen uit de EUR 765/2008 en de ISO/IEC 17011

Met bijna 100 RvA-medewerkers in dienst(86 fte) , en met hulp van per beoordeling gecontracteerde inzet van beoordelingsteam leden uit een pool van ca 40 (lead)assessoren en bijna 1000 vakdeskundigen, zijn er in 2015 veel reguliere accreditatiebeoordelingen en

uitbreidingsbeoordelingen afgerond. Al eerder ingezette initiatieven ten behoeve van kwaliteitsontwikkeling, scholing van medewerkers (in kennis en vaardigheden) en efficiencyverbeteringen zijn in 2015 versterkt doorgezet en hebben het procesmanagement versterkt. Een betere bewaking van doorlooptijden van Initiële accreditaties en uitbreidingen van het werkgebied onder bestaand accreditaties is het resultaat. Alle medewerkers volgen van eind 2015 tot en met het eerste kwartaal 2016 kwaliteit -workshops . In het verslagjaar ging de transitie van de CCKL praktijk richtlijn naar de internationaal geharmoniseerde ISOIEC 15189 voor circa 60 labs van start. In de komende vier jaar worden successievelijk alle 250 CCKL geaccrediteerden naar deze nieuwe norm omgezet. Dat heeft ook consequenties voor onze baten en lasten. Het CCKL systeem is gebaseerd op een jaarbijdrage en een bescheiden tegemoetkoming aan de ingezette beoordelaars vanuit het veld. Dit wordt nu voor de laboratoria die de transitie voltooien omgezet in de standaard werkwijzen van de RvA met een dagtarief voor beoordelaars zowel aan de inkopen als aan de verkoopkant.

In 2015 ging , als gevolg van het aflopen van onze huurovereenkomst aan de Mariaplaats 21 in Utrecht, veel aandacht en tijd zitten in de verhuizing van de organisatie naar het Daalse plein 101 eveneens in Utrecht. Een nieuw kantoorconcept met flexplekken en activiteitgebonden ruimtes zorgt voor een nieuwe dynamiek en een efficiënt ruimtegebruik. De flexratio is, na meting van onze werkplekbezetting en - gebruik gesteld op 85%, wij zien onze medewerkers graag op kantoor. Dat komt de onderlinge communicatie ten goede. Hoewel we het aantal gehuurde m2 hebben uitgebreid, is het jaarbedrag dat we aan huisvesting besteden niet gestegen. Een mooi resultaat.

Er is nu inpandig vergaderruimte aanwezig waardoor trainingen en bijeenkomsten voor het grootste deel weer in-house kunnen worden georganiseerd. Dit heeft een positief effect op de onderlinge communicatie en samenhang en spaart daarnaast tijd en kosten.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Financiële informatie

Resultaatbestemming

De winst over het boekjaar 2015 is als volgt bestemd:

Het resultaat ad EUR 97.078 is verdeeld opgenomen onder egalisatie reserves (ZBO) en overige reserves (niet-ZBO). Het eigen vermogen bedraagt ultimo boekjaar EUR 3.718.783.

Financiële positie

De balans per 31 december is als volgt weer te geven:

	2015		2014	
	EUR 1.000	**in %**	EUR 1.000	in %
Materiële & immateriële vaste activa	**689**	**19**	76	2
Werkkapitaal	**3.030**	**81**	3.546	98
	3.719	**100**	3.622	100
Eigen vermogen	**3.719**	**100**	3.622	100
	3.719	**100**	3.622	100

Raad voor Accreditatie

In 2014 is, mede op instigatie van de Gebruikersraad, de vermogensbehoefte en het daarover in 2006 geformuleerde beleid geëvalueerd. De huidige wettelijke basis van de RvA, haar groter aantal geaccrediteerden en de verminderde blootstelling in het buitenland gaven daar aanleiding toe. De Raad van Toezicht heeft zijn goedkeuring gehecht aan de volgende nieuwe uitgangspunten voor de bepaling van het gewenste eigen vermogen van de RvA:

De hoogte van het gewenste eigen vermogen is 23% tot 27% van de omzet, met een minimum van €3,5 miljoen euro en een maximum van € 4 miljoen euro.

Zodoende is er voldoende buffer om de continuïteit, afhankelijkheid en onpartijdigheid van de RvA te waarborgen. Per 31 december 2015 bedraagt het eigen vermogen € 3.718.783, zijnde 27,4% van de omzet over 2015 (2014: 27,7%) en 25,3% van de begrote omzet 2016 Omdat het eigen vermogen procentueel aan de bovenkant van de aangehouden bandbreedte zit is in de exploitatiebegroting voor 2016 (net als in 2015) geen bedrag voor de opbouw van eigen vermogen opgenomen. Ook is in 2015 en 2016 de jaarbijdrage voor de eerste accreditatie per organisatie verlaagd. In 2015 beliep de verlaging in totaal € 57.000.

De kortlopende financiële positie (werkkapitaal) per 31 december kan als volgt worden weergegeven:

	2015	2014
	EUR 1.000	EUR 1.000
Vlottende activa		
Onderhanden werk, vorderingen en overlopende activa	**3.630**	3.429
Liquide middelen	**3.283**	3.223
	6.913	6.652
Voorzieningen, kortlopende schulden en overlopende passiva	**-3.883**	-3.106
Werkkapitaal	**3.030**	3.546

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Gecomprimeerd overzicht baten en lasten

	Begroting 2015 EUR 1.000	2015 EUR 1.000	2014 EUR 1.000
Baten			
Omzet uit accreditaties	**9.402**	**9.377**	8.480
Omzet jaarlijkse bijdrage	**3.825**	**3.739**	3.959
Overige opbrengsten	**560**	**470**	626
Netto omzet	**13.787**	**13.586**	13.065
Lasten			
Personeel	**7.635**	**7.342**	7.060
Kosten uitbesteed werk	**3.850**	**4.064**	3.711
Reis- en verblijfkosten	**608**	**541**	551
Afdrachten	**48**	**21**	44
Afschrijvingen op vaste activa	**118**	**96**	85
Overige bedrijfskosten	**1.518**	**1.467**	1.528
	13.777	**13.531**	12.979
Saldo van baten en lasten	**10**	**55**	86
Rente	**40**	**42**	45
Resultaat boekjaar	**50**	**97**	131

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Baten

De totale baten zijn in 2015 1,5% lager dan begroot en 4,0% hoger dan 2014. Het eerste is vooral het gevolg van onverwacht veel opzeggingen in december 2014, een schade die trager wordt ingelopen door nieuwe accreditaties en transitielabs dan begroot, we bleven uiteindelijk op deze posten € 110.000 achter op de begroting. Daarnaast is de omzet uit overheidsopdrachten ook € 90.000 lager dan begroot. Door de ingezette transitie bij de medische labs is de omzet uit accreditatie in zijn totaliteit hoger dan in 2014.

Het aantal geaccrediteerden binnen het ZBO bedroeg ultimo 2015 ; 629 (2014:582) , voor de CCKL praktijkrichtlijn was dat ult 2015 : 215 (2014: 242) Per saldo een toename van 17 (2%) accreditaties bovenop de transities.

Lasten

De totale lasten zijn in 2015 1,8% lager dan begroot en 4,3% hoger dan in 2014. Het totaalsaldo aan vorderingen (risicobedrag) is weergegeven in de balans.

De belangrijkste verschuivingen ten opzichte van de begroting vallen binnen de post personeel. Door het niet tijdig kunnen vervullen van alle vacatures en ziekteverzuim hebben wij in het verslagjaar een groter beroep gedaan op medewerkers zonder vast dienstverband. Dit heeft tot gevolg dat de post salarissen duidelijk lager is dan begroot, en de post inhuur duidelijk hoger.

Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar de cijfermatige toelichting

Financiële risico's

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd in enkele grote posten of slechts enkele afnemers. Het kredietrisico is daardoor laag.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Gezien de uitstekende liquiditeitspositie is geen sprake van liquiditeits- en kasstroomrisico. Daarnaast zijn de deposito's verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken.

Vooruitblik op 2016

Ook in 2016 zal er volop worden gewerkt aan ontwikkelingen die het vertrouwen in de onder ons toezicht opererende conformiteitbeoordelende instanties moeten borgen op het, door geharmoniseerde normen bepaalde, gewenste niveau. De transitie van medische laboratoria naar de internationale norm zal in 2016 tot ca 55 goedgekeurde omzettingen leiden.

Er is op basis van het kwaliteitsprogramma een project ingezet om onze operationele prestaties verder te verbeteren. Op een termijn van 1-2 jaar zal dat efficiency voordelen bieden. Meer digitale afhandeling van documenten, digitale archivering, samenstelling van beoordelingsteams, gebruik van Social Media bij werving van Experts en anderen zijn daar onderdelen van.

In het kader van een heroriëntatie op de evaluatie van conformiteitsbeoordelingsschema's gaan de 2-jaarlijkse beoordelingen van schemabeheerders mogelijk verdwijnen, de verantwoordelijkheid voor een correct toepasbaar schema moet in eerste instantie een zaak van de geaccrediteerden zijn. Wij verwachten dat deze beweging wat tijd vrijmaakt bij beoordelaars voor accreditatiebeoordelingen.

Nieuwe versies van de door ons gehanteerde geharmoniseerde normen moeten geïmplementeerd en vragen veel aandacht, zowel bij de geaccrediteerden als bij de RvA. Ook komend jaar zal er veel interactie zijn met onze stakeholders, om niet alleen het vertrouwen in de door ons geaccrediteerde instanties waar mogelijk te optimaliseren, maar ook om, samen met toezichthouders en het veld, een bijdrage te leveren aan een verdere reductie van risico's en een toename van vertrouwen binnen onze maatschappij.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

Ir. J.C. van der Poel

Bestuurder

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

JAARREKENING 2015

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Jaarrekening 2015

Balans per 31 december 2015

na resultaatbestemming

		2015		2014	
		EUR	**EUR**	EUR	EUR
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	*1*	-		-	
Materiële vaste activa	*2*	**689.433**		76.218	
			689.433		76.218
Vlottende activa					
Onderhanden projecten	*3*	**610.610**		668.773	
Vorderingen	*4*	**3.019.167**		2.759.778	
Liquide middelen	*5*	**3.282.993**		3.223.173	
			6.912.770		6.651.724
			7.602.203		6.727.942
Eigen vermogen					
Wettelijke reserve	*6*	-		-	
Egalisatiereserve	*6*	**828.243**		755.796	
Overige reserves	*6*	**2.890.540**		2.865.909	
			3.718.783		3.621.705
Voorzieningen	*7*		**173.181**		268.953
Kortlopende schulden	*8*		**3.710.239**		2.837.284
			7.602.203		6.727.942

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Staat van baten en lasten over 2015

		Begroting 2015 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Baten				
Omzet accreditaties		**9.401.956**	**9.376.544**	8.480.007
Omzet jaarlijkse bijdrage		**3.824.950**	**3.738.623**	3.959.108
Overige opbrengsten		**560.485**	**470.547**	625.867
Netto omzet		**13.787.391**	**13.585.714**	13.064.982
Kosten uitbesteed werk		**3.850.133**	**4.063.661**	3.711.076
Reis- en verblijfkosten		**608.000**	**541.085**	550.819
Afdrachten		**48.000**	**21.328**	43.644
Kostprijs van de omzet		**4.506.133**	**4.626.074**	4.305.539
Bruto marge		**9.281.258**	**8.959.640**	8.759.443
Lonen en salarissen	*9*	**5.387.400**	**5.044.055**	4.979.581
Sociale lasten en pensioenlasten	*9*	**1.434.300**	**1.381.027**	1.420.092
Overige personeelslasten	*9*	**813.363**	**916.755**	660.223
Afschrijvingen op vaste activa	*10*	**118.200**	**95.879**	85.474
Overige bedrijfskosten	*11*	**1.518.340**	**1.466.595**	1.527.491
Som der kosten		**9.271.603**	**8.904.311**	8.672.861
Bedrijfsresultaat		**9.655**	**55.329**	86.582
Rentebaten		**40.000**	**41.749**	44.763
Resultaat		**49.655**	**97.078**	131.345

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Staat van baten en lasten over 2015 naar ZBO en niet ZBO

Nu de RvA met ingang van 1 januari 2010 de status van ZBO heeft, is het verplicht in de resultaten aan te geven welk gedeelte betrekking heeft op de ZBO-activiteiten.

De verdeling is als volgt:

	ZBO EUR	niet-ZBO EUR	**Totaal EUR**
Baten			
Omzet accreditaties	9.376.544	-	**9.376.544**
Omzet jaarlijkse bijdrage	1.708.199	2.030.424	**3.738.623**
Overige opbrengsten	211.850	258.697	**470.547**
Netto omzet	11.296.593	2.289.121	**13.585.714**
Kosten uitbesteed werk	3.378.956	684.705	**4.063.661**
Reis- en verblijfkosten	449.915	91.170	**541.085**
Afdrachten	-	21.328	**21.328**
Kostprijs van de omzet	3.828.871	797.203	**4.626.074**
Bruto marge	7.467.722	1.491.918	**8.959.640**
Lonen en salarissen	4.194.158	849.897	**5.044.055**
Sociale lasten en pensioenlasten	1.148.331	232.696	**1.381.027**
Overige personeelslasten	762.287	154.468	**916.755**
Afschrijvingen op vaste activa	79.724	16.155	**95.879**
Overige bedrijfskosten	1.219.481	247.114	**1.466.595**
Som der kosten	7.403.981	1.500.330	**8.904.311**
Bedrijfsresultaat	63.741	-8.412	**55.329**
Rentebaten	8.706	33.043	**41.749**
Resultaat	72.447	24.631	**97.078**

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

De verhouding in omzet tussen ZBO en niet-ZBO taken is 83,2 % (2014; 79,1%) respectievelijk 16,8 % (2014; 20,9%).
De lasten, voor zover niet specifiek toerekenbaar aan één van de segmenten, zijn op basis van deze verhouding doorberekend.

[1] Binnen deze kosten zijn specifieke kosten toegerekend aan betreffende activiteit (wel/niet zbo activiteit).

[2] De rentebaten zijn op basis van vermogensverhouding van de beginbalans toegerekend aan de betreffende activiteit.

Kasstroomoverzicht over 2015

	2015		2014	
	EUR	**EUR**	EUR	EUR
Resultaat	**97.078**		131.345	
Gecorrigeerd voor:				
• Afschrijvingen	**79.479**		85.474	
• Mutatie in werkkapitaal (exclusief liquide middelen)	**575.957**		362.397	
Kasstroom uit operationele activiteiten		**752.514**		579.216
Investeringen in:				
• Immateriële vaste activa				
• Materiële vaste activa	**709.095**		26.214	
Desinvesteringen in:				
• Immateriële vaste activa				
• Materiële vaste activa	**-16.401**		-	
Kasstroom uit investerings-activiteiten		**-692.694**		-26.214
Netto kasstroom		**59.820**		553.002
Mutatie liquide middelen		**59.820**		553.002

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2015

Algemeen

De Stichting Raad voor Accreditatie, gevestigd te Utrecht, Daalseplein 101, de voornaamste activiteiten zijn beschreven in het directieverslag.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Kaderwet ZBO. Hierin is onder meer gesteld dat de jaarrekening zoveel mogelijk wordt ingericht volgens de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's met betrekking tot de handelsgoederen zijn overgedragen aan de afnemer.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Onderhanden projecten;
- Voorzieningen

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta's

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen actuele waarde worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de wisselkoers op het moment waarop de actuele waarde werd bepaald. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als deel van de herwaarderingsreserve rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, zonodig verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd, noch bij enkele grote afnemers, noch qua bedrag per debiteur. Het kredietrisico is daardoor laag. Het totaalsaldo aan vorderingen (risicobedrag) is weergegeven in de balans.

Prijsrisico

Gezien de wijze van tarief vaststelling is geen sprake van een prijsrisico.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Gezien de uitstekende liquiditeitspositie is geen sprake van liquiditeits- en kasstroomrisico.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Immateriële vaste activa

Software

Software wordt gewaardeerd tegen kostprijs, zijnde de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Na eerste waardering wordt software gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vindt in drie jaar plaats, conform verwachte economische levensduur, volgens de lineaire methode. Voor het nog niet afgeschreven deel van de software wordt een wettelijke reserve gevormd.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Na eerste waardering worden materiele vaste activa gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waarde-verminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoormachines : 33,33
- Kantoorinventaris : 20
- Verbouwingsinrichting : resterende looptijd huurcontract.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Onderhanden projecten

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project of toerekenbaar zijn aan de projectactiviteiten begrepen (zoals uren en reiskosten). De toerekening van opbrengsten, kosten en winstneming op onderhanden projecten geschiedt naar rato van de verrichte prestaties bij de uitvoering van het werk ('percentage of completion'-methode) per balansdatum. De voortgang van de verrichte prestaties wordt bepaald op basis van urenbesteding op basis van projectplanning. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening als last verwerkt.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Eigen vermogen

Wettelijke reserve

Voor de boekwaarde van de immateriële vaste activa wordt een wettelijke reserve gevormd.

Egalisatiereserve

Op grond van de Kaderwet ZBO wordt voor het verschil tussen baten en lasten van de ZBO-activiteiten een egalisatiereserve gevormd. Aan het saldo van de egalisatiereserve wordt rente toegevoegd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen hetzij de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen, hetzij de contante waarde van die uitgaven.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening personeel

Een voorziening personeel wordt getroffen als op balansdatum formele plannen voor het ontbinden van arbeidsovereenkomsten bestaan en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie dit plan gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van het plan, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie het plan gevolgen zal hebben.

Voorziening vakdeskundigen

Voor de transitie van CCKL naar de nieuwe norm (15189) is voor de noodzakelijke training van vakdeskundigen een voorziening gevormd.

Voorziening communicatieplan

Voor het externe communicatieplan 2014-2018 is een voorziening getroffen. Doel hiervan is om middels social media de werving en selectie van medewerkers en het presenteren van de RvA als aantrekkelijke werkgever verder te professionaliseren.

KPMG Accountants N.V.
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Personeelsbeloningen/Pensioenen

Pensioenen

De stichting heeft een collectieve pensioenregeling bij een verzekeraar. Het is een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De medewerker bouwt een persoonlijk spaarsaldo op, dat zijn eigendom blijft. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Opbrengstverantwoording

Baten wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat.

Onderhanden projecten

De projectopbrengsten en -kosten worden als opbrengsten en kosten in de winst-en-verliesrekening verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Opbrengsten worden uitsluitend verwerkt indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct aan de netto-omzet toerekenbare kosten.

Belastingen

Per 1' januari 2010 is RvA een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). RvA valt onder de vrijstelling van wet vennootschapsbelasting 1964 artikel 2 lid 7.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Bepaling reële waarde

Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de balans per 31 december 2015

1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	31-12-2015	31-12-2014
	EUR	EUR
Immateriële vaste activa (software)		
Stand per 1 januari		
Aanschafprijs	**330.672**	**330.672**
Cumulatieve afschrijvingen	**-330.672**	**-328.441**
Boekwaarde	**-**	**2.231**
Investeringen	**-**	**-**
Desinvesteringen	**-**	**-**
Afschrijvingen	**-**	**-2.231**
Stand per ultimo	**-**	**-**

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Kantoor-machines	**Kantoor-inventaris**	**31-12-2015**	31-12-2014
	EUR	**EUR**	**EUR**	EUR
Materiële vaste activa				
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	**218.768**	**905.228**	**1.123.996**	**1.097.782**
Cumulatieve afschrijvingen	**-195.408**	**-852.370**	**-1.047.778**	**-964.535**
Boekwaarde	**23.360**	**52.858**	**76.218**	**133.247**
Investeringen	**104.970**	**604.125**	**709.095**	**26.214**
Desinvesteringen	**2.594**	**13.807**	**16.401**	**-**
Afschrijvingen	**22.613**	**56.866**	**79.479**	**83.243**
Stand per ultimo	**103.123**	**586.310**	**689.433**	**76.218**

3 Onderhanden projecten

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Gerealiseerde projectkosten	**659.442**	760.992
Toegerekende winsten	**212.341**	212.828
Af: gedeclareerde termijnen	**-261.173**	-305.047
Totaal onderhanden projecten	**610.610**	668.773
Waarde van verricht werk > gefactureerde termijnen	**610.610**	668.773
	610.610	668.773

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

4 Vorderingen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Vorderingen en overlopende activa		
Opdrachtgevers	**2.483.293**	2.310.239
Voorziening voor oninbaarheid	**-32.625**	-55.000
	2.450.668	2.255.239
Nog te factureren (beoordeling gereed)	**331.650**	254.250
Vorderingen uit hoofde van opdrachten overheid	**61.850**	42.370
Overlopende activa (nog te ontvangen en vooruitbetaald)	**174.998**	207.919
	3.019.167	2.759.778

Geen van de vorderingen heeft een looptijd van langer dan een jaar

5 Liquide middelen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Bankiers, rekening-courant	**253.100**	230.065
Bankiers, spaarrekeningen	**3.029.780**	2.992.855
Kas	**113**	253
	3.282.993	3.223.173

De spaarrekeningen hebben een looptijd van maximaal twaalf maanden en zijn verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken.

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

6 Eigen vermogen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Wettelijke reserve		
Stand per 1 januari	-	2.231
Geactiveerde software t.l.v. algemene reserve	-	-
Afschrijving t.g.v algemene reserve	-	-2.231
Stand per 31 december	-	-
Egalisatie reserve		
Stand per 1 januari	**755.796**	**644.466**
Resultaat ZBO activiteiten	**72.447**	**111.330**
Stand per 31 december	**828.243**	**755.796**
Overige reserve		
Stand per 1 januari	**2.865.909**	2.843.663
Resultaatbestemming (niet-zbo)	**24.631**	20.015
Overboeking geactiveerde software t.g.v. de wettelijke reserve	-	-
Overboeking geactiveerde software t.g.v. de algemene reserve	-	2.231
Vrijval bestemming reserves ten gunste van overige reserves	-	-
Stand per 31 december	**2.890.540**	2.865.909
Totaal eigen vermogen per 31 december	**3.718.783**	3.621.705

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

7 Voorzieningen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Personeel	**48.859**	85.000
Achterstallig onderhoud/ombouw website	**-**	50.953
Training vakdeskundigen	**55.322**	61.000
Verhuizing	**-**	56.000
Imago onderzoek	**-**	16.000
Communicatieplan Social Media	**70.000**	-
	173.181	268.953

Geen van de voorzieningen heeft een looptijd van langer dan een jaar

8 Kortlopende schulden

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Vooruit gefactureerde opbrengsten	**434.268**	211.546
Crediteuren	**1.117.170**	749.756
Te verwachten nota's beoordelaars inzake reeds verrichtte werkzaamheden inzake onderzoeken en cursussen	**553.985**	399.821
Vakantiegelden en -rechten, eenmalige uitkeringen	**571.904**	582.304
Belastingen en premies sociale verzekering	**342.349**	363.006
Egalisatie huurkorting	**64.996**	16.964
Pensioen harmonisatie	**-**	12.426
Kwaliteitsproject	**-**	28.750
Overige kosten	**625.567**	401.917
Overlopende passiva	**-**	70.794
	3.710.239	2.837.284

Geen van de kortlopende schulden heeft een looptijd van langer dan een jaar

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur

De stichting is in 2015 verhuisd naar een huurpand aan het Daalseplein (Utrecht). De verplichting is aangegaan voor een periode van tien jaar en loopt af op 1 september 2025. Jaarlijks bedraagt de huur exclusief service kosten € 260.000 (index 2015).

Lease

De stichting is in 2013 voor een personenauto een operational leasecontract aangegaan met een looptijd t/m 31 oktober 2016 en een (restant) verplichting in 2016 van circa € 16.000.

Investeringen

Eind 2015 is de stichting geen verplichting aangegaan voor een materiële investering.

Overige verplichtingen

De stichting is in het kader van de normale uitoefening van haar bedrijfsactiviteiten met leveranciers verplichtingen met een looptijd van langer dan 1 jaar aangegaan voor o.a. huur copiers, dienstverlening e.d. De totale jaarlijkse verplichtingen bedragen ongeveer € 11.000.

In 2009 heeft de stichting, ingaande 1 september 2009 met een looptijd van 5 jaar, een "overeenkomst voor gebruiksrecht en diensten" in het kader van een nieuw automatiseringssysteem getekend. In 2014 liep de overeenkomst af en zijn onderhandelingen gestart voor een nieuwe overeenkomst. Bij het opmaken van de jaarrekening ligt er een concept overeenkomst. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer € 85.000 bedragen.

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Toelichting op de staat van baten en lasten per 31 december 2015

9 Personeelskosten

	Begroting 2015 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Salarissen (a)	**5.387.400**	**5.044.055**	4.979.581
Sociale lasten	**716.100**	**707.407**	753.517
Pensioenlasten	**718.200**	**673.620**	666.575
subtotaal sociale lasten en pensioenlasten	**1.434.300**	**1.381.027**	1.420.092
Reis- en autokosten	**274.300**	**266.346**	249.948
Uitzendkrachten/uitbesteed werk	**179.000**	**384.424**	279.404
Overige personeelskosten	**360.063**	**265.985**	130.871
subtotaal overige personeelskosten	**813.363**	**916.755**	660.223
	7.635.063	**7.341.837**	7.059.896

(a) Door nog openstaande vacatures zijn de salarissen lager dan begroot

(b) Door de

Gedurende het jaar bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden in loondienst van de stichting, omgerekend naar voltijd-equivalenten (z.g.n. FTE's)	**86**	84
De medewerkers, in aantallen, in loondienst per 31 december bedraagt	**98**	94

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

10 Afschrijvingen

	Begroting 2015 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Software	**12.000**	**-**	2.231
Kantoormachines	**31.200**	**22.613**	32.876
Kantoorinventaris	**75.000**	**56.865**	50.367
Desinvestering(a)	**-**	**16.401**	-
	118.200	**95.879**	85.474

(a) Ivm de verhuizing is een deel van het meubilair niet meegegaan naar het nieuwe pand.

11 Overige bedrijfskosten

	Begroting 2015 EUR	2015 EUR	2014 EUR
Assessorbeheer	**150.340**	**151.768**	165.748
Huisvesting	**494.000**	**490.796**	488.040
Bureaukosten	**358.000**	**359.410**	343.241
Bestuur en commissie	**118.000**	**112.173**	108.503
Voorlichting(b)	**94.000**	**91.432**	105.420
Vergader- en representatiekosten	**105.000**	**75.750**	105.373
Externe adviseurs	**100.000**	**45.961**	67.266
Accountant & financiële verslaglegging	**24.000**	**25.450**	14.400
Contributies	**75.000**	**60.930**	63.614
Overige kosten(c)	**-**	**52.925**	65.886
	1.518.340	**1.466.595**	1.527.491

(b) In de kosten Voorlichting is een dotatie aan de voorziening voor de wervingstool social media.
(c) In de Overige kosten is een bedrag opgenomen voor nog te verwachte kosten.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Overige gegevens

WNT-verantwoording 2015 Stichting Raad voor Accreditatie

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Raad voor Accreditatie van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum.
Het bezoldigingsmaximum in 2015 voor Stichting Raad voor Accreditatie van toepassing zijnde regelgeving: het algemeen WNT-maximum is € 178.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen
Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.C. van der Poel
Functie(s)	Bestuurder /directeur
Duur dienstverband in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
Echte of fictieve dienstbetrekking?	echte
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt
Individueel WNT-maximum	**178.000**
Bezoldiging	
Beloning	177.385
Belastbare onkostenvergoedingen	3.600
Beloningen betaalbaar op termijn	16 991
Subtotaal	*197.976*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totaal bezoldiging	**197.976**
Motivering indien overschrijding: zie	1)
Gegevens 2014	
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0
Bezoldiging 2014	
Beloning	166.694
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	29.370
Totaal bezoldiging 2014	**196.064**
Individueel WNT-maximum 2014	230.474

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

1) Het overgangsrecht zoals vermeld in art 7.3 en 7.3a is van toepassing op de bestuurder/directeur.

Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	E.H.T.M. Nijpels	L. Visser	J. Visser
Functie(s)	VOORZITTER	lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**26.700**	**17.800**	**17.800**
Bezoldiging			
Beloning	17.282	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	*17.282*	*10.080*	*10.080*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	**17.282**	**10.080**	**10.080**
Gegevens 2014			
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	1,0	1,0
Bezoldiging 2014			
Beloning	17.282	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2014	**17.282**	**10.080**	**10.080**
Individueel WNT-maximum 2014	17.286	11.524	11.524

bedragen x € 1	S.A. Hertzberger	A.G.M. Buiting
Functie(s)	Lid RvT	Lid RvT
Duur dienstverband	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**17.800**	**17.800**
Bezoldiging		
Beloning	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Subtotaal	*10.080*	*10.080*
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	**10.080**	**10.080**
Motivering indien overschrijding: zie	1)	2)

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Gegevens 2014		
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2014 (in fte)	1,0	1,0
Bezoldiging 2014		
Beloning	10.080	10.080
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
Totaal bezoldiging 2014	**10.080**	**10.080**
Individueel WNT-maximum 2014	11.524	11.524

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2015 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2015 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Toezicht van de Stichting Raad voor Accreditatie

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening over 2015 van Stichting Raad voor Accreditatie te Utrecht gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

KPMG Advisory
Document waarop dit rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directieverslag, beide in overeenstemming met de Kaderwet ZBO en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Verder is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als hij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het inrichten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Raad voor Accreditatie per 31 december 2015 en van het resultaat

over 2015 in overeenstemming met de Kaderwet ZBO en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

15 maart 2016

KPMG Accountants N.V.

J.L.C. van Sabben RA

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

15 MAART 2016

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden
KPMG Accountants N.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum met een grote impact op onze financiële positie.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Overeenkomstig de statuten heeft de bestuurder voorgesteld om het resultaat ad EUR 97.078 toe te voegen aan de egalisatie reserves (ZBO) en overige reserves (niet-ZBO).

Utrecht, 14 maart 2016

Ir. J.C. van der Poel

Bestuurder

KPMG

KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.

15 MAART 2016

(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA

Aftreedschema per 1 maart 2015

RvT:	Benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)	22-06-2013	22-06-2016	geen
Dr. A.G.M. Buiting	01-01-2014	01-01-2017	geen
Mw. Dr. S.A. Hertzberger	22-06-2012	14-03-2016	geen
Mw. Dr. Ir. Mastenbroek	14-03-2016	14-03-2019	2 maal
Ing. J. Visser	27-03-2014	27-03-2017	geen
Ir. L. Visser	26-10-2014	26-10-2017	1 maal
Bestuur:	**Benoemd op:**	**Benoeming tot:**	**Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn**
Ir. J.C. van der Poel (bestuurder)	22-06-2015	22-06-2019	onbeperkt herbenoembaar

Raad van Toezicht

Drs. E.H.T.M. Nijpels (voorzitter)
Geslacht: man
Geboortejaar: 1950

Hoofdfuncties (parttime):
- Voorzitter SER Borgingscommissie Energieakkoord
- Kroonlid Sociaal Economische Raad (SER)
- Voorzitter Thuiswinkel.org
  (Uit dien hoofde: Lid Raad van Advies ECP.NL; Lid Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (o.l.v. De Nederlandsche Bank)
- Voorzitter Papierrecycling Nederland (PRN en VRN)
- Voorzitter Koninklijke Boekenbond

Overige activiteiten:
- Lid Raad van Commissarissen Siers Groep B.V.
- Voorzitter Koninklijk Boekverkopersbond (KBb)
- Voorzitter Geobusiness Nederland
- Voorzitter Raad van Toezicht Reclassering Nederland
- Voorzitter Raad van Toezicht AVRO/TROS
- Lid Raad van Commissarissen Tinguely
- Voorzitter Raad van Toezicht van de Raad voor de Accreditatie
- Voorzitter Stichting Milieu Centraal
- Voorzitter Bestuurlijke Adviesraad Waddenacademie
- Voorzitter Raad van Commissarissen Maltha Recycling B.V.
- Voorzitter Klimaatcentrum Internationale Rode Kruis
- Voorzitter Stichting Garantiefonds Gerechtsdeurwaarders
- Voorzitter Stichting Sterkin
- Voorzitter Stichting "Water for Life"
- Voorzitter Abe Bonnema Stichting
- Voorzitter Stichting Instandhouding Klokkenstoel en begraafplaats Dijken
- Voorzitter Raad van Toezicht Wetsus

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.

- Lid Curatorium Internationale School voor Wijsbegeerte (ISVW)
- Voorzitter Raad van Toezicht van de Internationale Architectuur Biënnale Rotterdam
- Lid Raad van Commissarissen Arriva
- Voorzitter bestuur Vrienden van de Friezenkerk (te Rome)

Dr. A.G.M. Buiting (portefeuille CA)
Geslacht: man
Geboortejaar: 1959

Hoofdfuncties:
- Arts-microbioloog Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis

Nevenfuncties:
- Plaatsvervangend opleider medische microbiologie St. Elisabeth Ziekenhuis
- Hoofd afdeling hygiëne en infectiepreventie St. Elisabeth Ziekenhuis
- Terzake deskundige Medisch Steriele Hulpmiddelen St. Elisabeth Ziekenhuis en TweeSteden ziekenhuis Tilburg/Waalwijk
- Manager Laboratorium voor Medische Microbiologie en Immunologie
- Lid College van deskundigen CERTEX
- Lid Programmaraad Academie voor Medische Specialisten
- Lid Adviescommissie SKMS (Stichting Kwaliteitsgelden Medisch Specialisten)
- Bestuurslid ISIS-AR
- Lid Stafbestuur St. Elisabeth Ziekenhuis
- Medisch Manager Centrale Sterilisatie Afdeling St. Elisabeth Ziekenhuis
- (per 1-1-2015 medisch manager CSA Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden.
KPMG Accountants N.V.

Dr. S.A. Hertzberger (portefeuille OR)
Geslacht: vrouw
Geboortejaar: 1951

Hoofdfuncties:
- Senior Director Product Integrity Topics Ahold
- Hoofdredacteur Nieuwsbrief Voedselveiligheid

Nevenfuncties:
- Lid Raad van Toezicht Sympany
- Lid Raad van Toezicht Stichting Inzameling textiel tbv recycling en hergebruik
- Voorzitter Raad van Toezicht Fluxus, cultureel Centrum regio Zaanstad

Dr. Ir. I. Mastenbroek
Geslacht: vrouw
Geboortejaar: 1954

Hoofdfuncties:
- Directeur/bestuurder Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) BV
- Eigenaar IMagribusiness-advies

Nevenfuncties:
- Lid Raad van Commissarissen Rabobank Flevoland
- Lid Raad van Toezicht van de Aeres groep
- Lid van het bestuur van de Stichting ERF
- Lid Raad van Toezicht van de Stichting Visitatie Woningcorporaties Nederland
- Lid bestuur Natuur- en Milieufederatie Flevoland

Ing. J. Visser
Geslacht: man
Geboortejaar: 1948

Hoofdfunctie:
- Zelfstandig adviseur Bouwadvies

Nevenfuncties
- Lid-deskundige van het College van Arbiters van de Raad van Arbitrage voor de Bouw
- Lid van de Dispute Review Board bij diverse bouwprojecten

Ir. L. Visser (portefeuille financiën)
Geslacht: man
Geboortejaar: 1953

Hoofdfuncties
- Directeur-bestuurder S4 Energy BV
- Directeur-bestuurder Next Renewable Group BV

Nevenfuncties
- Raad van Commissarissen Woningcorporatie Standvast Wonen
- Raad van Toezicht Museum Het Valkhof
- Voorzitter Stichting Nieuwe Bedrijvigheid Gelderland

Bestuur

Ir. J.C. van der Poel
Geslacht: man
Geboortejaar: 1951

Hoofdfunctie:
- Bestuurder/Algemeen Directeur van de Raad voor Accreditatie, uit dien hoofde :
- Board member van de Irish National Accreditation Board (INAB)
- Lid van de Executive Committee van de European cooperation for Accreditation (EA)

Nevenfuncties:
- Lid Raad van Commissarissen Accres B.V. Apeldoorn
- Lid dagelijks bestuur Raad van Arbitrage voor Metaalnijverheid en -Handel

KPMG
KPMG Audit
Document waarop ons rapport d.d.
15 MAART 2016
(mede) betrekking heeft.
Paraaf voor identificatiedoeleinden:
KPMG Accountants N.V.